

Bassa de La Fàbrica

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Gibert de baix
Alçada: 342

Coordenades:

Latitud: 41.63967
Longitud: 1.91353
UTM Est (X): 409515
UTM Nord (Y): 4610341

Classificació

Número de fitxa 08179 - 99
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1934
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Cal preservar i mantenir en perfectes condicions tan la sèquia que condueix l'aigua des de les Fonts de Rellinars com la bassa. En cas d'incendi forestal un helicòpter pot accedir-hi per xuclar l'aigua.

Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Difícil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08178A0110900500000E

Fitxes associades:

[La Fàbrica](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 26/01/2019 - 01:00

Descripció

La Bassa de La Fàbrica és un embassament d'aigua de grans dimensions construïda en terres del Gibert de Dalt, en una cota superior a l'edifici fabril. Un conducte aeri de ferro que baixa des de la bassa fins al molí hidràulic ens indica la seva presència exacta. Per accedir-hi des del nucli urbà cal entrar pel Camí de les Cases, abans d'arribar al Cementiri. Uns dos-cents metres a mà esquerra, una barana de ferro pintada de color verd indica la bifurcació del camí.

Recull l'aigua que transcorre a través d'una sèquia obrada procedent dels brolladors naturals de les Fonts de Rellinars. Està excavada a la roca i és de forma irregular, adaptant-se perfectament al terreny. El desnivell de les diferents parets s'ha solucionat amb la construcció de murets que van resseguint tot el perímetre. Actualment està protegit amb una tanca metàl·lica galvanitzada. L'interior està impermeabilitzat amb un arrebossat de morter que la fa estanca. En un dels seus extrems hi ha el conducte que baixa fins al molí hidràulic que aprofitava l'energia cinètica de l'aigua per a fer voltar la roda de calaix.

Observacions:

L'edifici de La Fàbrica fa més de cinquanta anys que està en desús i el Molí s'ha convertit en un habitatge. La bassa però i la sèquia estan en molt bon estat de conservació.

Història

El promotor de la és el Miquel Villà i Ibran, que pels vols dels anys 1930 compra la fàbrica a Joan Chevalier i Robert. L'empresa funciona i l'activitat dona treball a la població rellinasenca.

L'any 1934 s'inicia la construcció de la bassa gran degut a la potència que necessitaven el nous telers i la bassa de planta circular situada a la llera dreta de la Riera de Rellinars queda en desús. Dolors Moreno (1997) recull de fonts orals el record de les explosions de dinamita, el toc de trompeta anunciant la barrinada i fins i tot com en una de les explosions, un dels rocs sortint disparat, va escantonar la paret de l'antiga presó que estava situada sota de l'Ajuntament.

Ferran Canyameres (CANYAMERES, 1959) escriu que "la font de Carlets, seguint el curs de la Saiola, porta les seves aigües a barrejar-se amb les que van al torrent, procedents de les fonts, una part de les quals, recollida, va a parar a un rec que utilitzen els pagesos per a llurs horts, i més avall, a uns tres quilòmetres, va a parar a una bassa per moure una turbina que acciona la fàbrica de teixits de cotó, coneguda pel Molí".

Bibliografia

CANYAMERES, Ferran (1959). El Vallès (Vigor i bellesa), pàg. 261. Premi P. Maspons i Camarasa 1959. Selecta, Barcelona.

CANYAMERES, Ferran (1992). Obra Completa V. El Vallès, vigor i bellesa, pàgs. 513 a 515. Columna MORENO, Dolors (1997). La Fàbrica, dins XVIII Ronda Vallesana. Rellinars, pàgs. 101 a 103. Unió Excursionista de Sabadell.

